

Nepodpisani se dopisi se tiskaju.
Prinobljana se pisma tiskaju po 5
svih avaki redak. Oglasi od 8 re-
dakata stoje do 5, te avaki redak
više u nč; ili u slučaju opozivane
uz pogodbu sa upravom. Novci se
užili poštarskom uslužnicom (sa-
zvano postalo) na administrativu
„Naša Sloga“. Ime, prezime i na-
činu poštu valja tečno označiti.

Komu list nedostaje na vremenu,
zaka to je javi upravnosti u utro-
renju pismu, za kojo se ne piše
poštarske, ako se izvana napiše:
„Reklamatorija“.

GOVOR

parodnoga zastupnika dr. Blinka Vitožića.
Išrođen u sjednici carovinskoga vreda dne
28. februara 1889, prigodom generalne
rasprave o proračunu za god. 1889.

Neka mi bude dovoljeno prije nego
bi predjem na sam predmet, osavjetiti stava-
novitstvo, kojeg du se u svojem govoru
držati. Ja nedu govoriti o sveobdih načelih
državne uprave, niti strogo o državnom
proračunu, da pada niti o svih pokrajnjih
ova državne pole, ved samo o mojim ukoj
domovinom. Posto kantur o raznih strukturama
uprave govoriti, nadi do to opravdanju,
da sam si imuprošio rje u generalnom ras-
pravlju.

Za nas Slavene Istra redi se o po-
litickom obstanju. Naša narodna individual-
nost našla se u pogibjeli. Mi moramo
dakle ujek na to poslati, da tu pogibelj
odstranimo, a radi toga nemogu se pri-
učiti slat, da govorim o sveobdih temelj-
nih načelih uprave, a jo manje da sledim
primjer mogu predgovornika, da se upu-
timo i na izvanjsku politiku i na slijede. U
16 godišnjem raspoljubu, u kojem me napala
čast, da prepričam ovoj vještoj kudi pre-
dodje sam skoro svake godine žalostno
stanju, u kojem se našao Slavon moje
domovine. Ja sam pokazao kako pokrajnina
ovo to više ostromada. Ja sam naveo
izvirovoga tega osnivanja i nazadka. Po-
kazao sam i na sredstva, kojim bi se
tomu doskočilo. No biblijska poslovica:
kuo ujte i otvori te vam se, go
do zidbuke u ovom slatnju oblastinu,
vrata neboška ostaće još uviok zatvorom.
Ta ja nisam mogao niti isporučiti, da bi
se zemaljski zakoni ni načelni u zemalj-
skom jeziku voljko vodino pučanstva Istra
oglašavaju. Dakle, nami su toga pre-
mota ju u svojem govoru dne 14. marta
1884. u njegovu proučavanju g. ministar
predsjednik Isaković u sljedećoj sjednici
odgovorti, da se zemaljski zakoni i na-
čelni u Primorju u njemadkom, talijanskom
i jednoma slavonskom, zemaljskom jeziku,
naime slavonskom izdava. To jo takodjer
neporecivo, ali jo takodjer neporecivo, da
ljudi osim 114.000 Talijana i 48.000 Slo-
vaca, takodjer 121.000 Hrvata u Istri, da sa-
dužujuvaju dakle Hrvati relativnu većinu u po-
krajini, da se imade njihov jezik kao

zemaljski smatrati i kano s takovim po-
stupati, da se po isirionu ustanovi cariske
patente od dne 1. janara 1860. to po car-
skoj načelbi od dne 17. februara 1860.
moraju zemaljski zakoni i načelne u svih
zemaljskim jezicima oglašavati, te da je
najleđe toga odla povreda tih zakona ako
se zemaljski zakoni i načelne u Istri ta-
kodjer u hrvatskom jeziku neobjelodajuju.

Gospodin predgovornik govorio je o
jednom zemaljskom poglavaru, koji ne
posnaja jezika vedina pučanstva aviove
upravnog djelokruga. K onomu, na kojog
je gospodin predgovornik olijan, izveden
još jednoga pridati, naime zemaljskog po-
glavara u Primorju, koji nepona nijednog
od slavenskih jezika. Dostoj je da
dodata tako daleko, da nešta kod na-
mještajstva u Trstu niti jednoga čl-
novnika, koji bi uočio pravilno hrvatski
pisan, a ipak je, kao što se malo prije
čuli, relativna vedina pučanstva hrvatske.
U Primorju neponostiti niti jedna i uža-
bena s maljska novina u slovenskom
ili hrvatskom jeziku, jer se tiskaju
slavenske novine jedino u nje-
madkom i talijanskom jeziku.

Okolnosti, što nepona nijedan činov-
nik namještajstva hrvatski jezik, dones-
sobom da ako se u vrlo rdečim sludgevih
kakvih načelbi ili objavu ladađe u hrvats-
kom jeziku, i da je to sve puno slavenskih
i stilističkih pogrešaka. Tako se je obje-
tovanilo pre nekoliko godina objavu o
popravljenih listah najveći porosavniku,
koj su bilo u malo rodaka — bljahu dini
mi se tri ili četiri rodaka — 28 što slo-
venci, što stilistički pogreška, a poti tim
oglasom bljajo podpišan njegova preut-
onost g. namještajnik. Da li se tih pova-
dava uugled dasti, ostavljaju da prenado
sama govor.

Svi oglasi na pojedino občino ili na
pučanstvo objelodajuju se u njemadkom
ili talijanskom jeziku, vrlo sredko u slo-
venskom, a skoro nikada u hrvatskom je-
ziku; da pada propis u upisu u zemljistvu
knjige, gile se radi ipak o hrvatskih pro-
stoljih stanovnika, oglasuju se u njemad-
kom i talijanskom jeziku, nipošto pak u
slavonskom ili hrvatskom. Tako se jo do-
gudio i sa načelom gljeda napovedi za
kongru uugled novog urođenja isto.
Tumačenja o sastavljanju ovo napovedi

bljahu pridobesa dulobrišnjicom u njemač-
kom jeziku, u jeziku dakle, kojeg nepona
vedina avencija, a avencija u malih
mjestih, nisu ju došto mogli niti dati pre-
vesti, pašto nebitište nikoga, koji bi rascuno
njemadki, tako da bljaju za njih pogibij,
posto se je radilo u toj načelbi o rokovih,
koji se nedostu produžiti, da se nešta moći
tih rokovu držati.

Da se doškodi dakle bār diešljom
tomu načelu, bilo bi potrebito se da po-
stavi kod namještajstva barem medjutimno
prevođeoca, koji bi sve podnesa, krosi do-
laze s stranaka ili občina u slovenskom
ili hrvatskom jeziku, kano i riešebu istih
prevdaj. To bi bilo dakako samo privre-
meno sredstvo. Imalo bi se načina uspostiti
naredbu, kakova postoji i u Dalmaciji, da
čavko, koji se natječe za koju političku
službu, takodjer dočeka smanje konzuljkih
jezika, malo hrvatskoga ili slovenskoga
zemaljskog jezika.

Sto biva u Dalmaciji moralo bi biti
i u Istri pošto postoje ovdje iste jezikovne
okolnosti kano i tamo. Dopravljanje se ob-
činom vrli se u njemadkom ili talijanskom
jeziku, a to dodata i se občinom, u kojih
je jedino hrvatski ili slovenski običajni
jezik. Kod talijanskih občinak nedoroga
se pako to, a ovim doplašuje se u talijans-
kom jeziku. Ja nešta nato se daje
tolikoj prednost jednoj načelnosti pre-
drugom. Naredbom od dne 21. no-
vembra 1887. bljahu poprimaljeno usta-
novo naknadno k načelbi od dne 20.
aprila 1871. občinom na dopisljivanje onih
občinstava, koj pođapadaju pod ministarstvo
unutarnjih poslova i ministarstvo pravosuđa
sa autonomulim občinom u Dalmaciji,
ta bljajo narodjeno, da se doplašuju u slu-
benom običastu autonomulim občinom. Ako jo
dakle slubljeni jezik arbarsko-hrvatski, tada
moraju i političku oblasti i sudbini činov-
nici u istom jeziku dopisljati.

Ja mislim, da bi bilo od najveće po-
trebe a i pravodno, da se slatnu načelbu
ladađe i za Primorje. Mislim pako, da bi
se to tim vedma učiniti moralno, posto je
upravo finansijsko ministarstvo za Pri-
morje poprimaljeno ujero i u pogledu dopi-
sivanja podnajduđeg mu činovništva, koj
se ujero slatno onim u Dalmaciji, a u
svemu odgovaraju ustanovljuu državnim to-
meljnim zakona.

Vl. Nomogu avrati, a da ne poglednom
na podnožje ovoga brda u Norozino, jedan
moji gospodari potomot bosanskih hrgu-
naca? Sto je užinio od vas talijansko-
bezvjeski bješ? Onomad bjež dolje, ter
mi nje dobra bako surzani na občinu
kazivalo, kol se ispačili nječkoj njihovi
dragi, odkad jih občinu onaj hrgosudni
talijanski, onaj doktorić i onaj naduvon
odmetnik rida i vjero. Pak da vidimo,
kad bi sluhajno tej netko pac pod kakovu
kaznenu iztragu, jedi li bi političku oblast
uz ostale podatke kazala, da je i „fan-
tatico italiano“? A? To nije u modi! Al je
u podnajdu modi, da se u tih prilikah kad
i najgajdji zlikovao tuži koga načega popa,
premda se neima šta kazati ob onom, o
čem jo tužen, i nečeti barem to, da je „un-
fanatico crasto“? A talijani nisu fantati?

Tog pogled na te mili u Dalmaciju,
ti koljkovo, ti sad veđ u Hrvatsku nado!
Oh sunce nek te veđ obješi, jer sto vidiš,
tvoru našteriju diku, tvoru staru sluhu
boju tolkiški papam i ištini carovi po-
dupiran, iko tiju sad proganj? Uzavano
Ti imaš, k tomu jedno jedino katoličko
glasilo, papu ga počvallo; nu roč, iko ti
ge duši i potičeš u kut? Oj užavano!
Visoko postavljena glavo, kol si, duboko
pala!

Dakle, demu ovo sve, moji dragi či-
taoci! i vi stanovnici naše Istre! Ovo do-
putovalo u Aleksandriju, da popune broj onih
nesrećnica, koj su za propast sobi i svim
onim, kojim se daju uloviti u njihovo
beszramno mreže . . .

Isazi svakog četvrtka na cijelom
arku.

Doprila se novrađaju ako se i
netiskaju.

Nebijogovani listovi se nopravljaju.
Prouđaju u poštarskom stožu 5
for., za soljaku 3 for., na godinu.
Razinjorno for. 2/1, i 1/2 pol ge-
dina. Izvan carovinu više poštarsku.

Na malo jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administrativu imaju
se u Via Garibaldi br. 28

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a neologa sva pokvaru“. Nat. Pos.

Kod svega toga žalostno je to, da su
te narobe i propisi doduši izdani, no od
podnajdenih činovnika veoma malo uva-
reni. To posviedoči upravo mnogo pri-
čube, upravljene do sada na ministarstvo
i koje bljahu uvjek povoljno rješene.
(Konac sledi.)

Razmatranje

za I. u deljju korizmonu.
(Rado priobdjujemo ovo razmatranje našim
čitateljima, šešedi vrudo, da so nijem okoriste
u ovo sveto korizmono veljemo).

Imovio uvedeo ga djavao na goru
velo vještu i pokaza mu po svetu kralje-
stvu i njihovu divotu, pak mu reo:
Bro ti ovo dati, ako padnec nidić i
moni se pokloniš. Na to mu Isus: Prodji
me o sotom, borbo jo zapisano! „Gospo-
din u vještu Bogu klanjam se i sam njuon
slutu!“

Djavno ubeduo i istom božanstvo
nom Spasitelju, što se jo njegovoj kuhiji
na načau podložio, ako se prod njih
na zemlju prostro, bogatstva. Isto tako
obudju i dandana djavao klanjaci vre-
menti dobra pod nedostojnim te grlo-
nim pogodbam, prem li uvek nodavju.

All Isukret ih u svom božjem po-
stolju nolžio. Govori od prilike židovom
svojim: Je nolžojoli na svit, da vam,
kako očekujete, zomno, judino kraljevstvo
povratiti i natražim ljudske slave. Dapado
udi nas, da neulaževo svojih erdeča u
blago, gdje mu se lupe prikuđu i moljao
ga troš. Savjetoju se pako onim, koji nisu
u dužnosti ujedj svoje službu i ujedj
svoga stolja za novou skrbiti, ljubav do
srca mesta počinje sa diti svojim usluzicu“**

Nača sv. vjera ponudja svojim vjeron-

mnikom materijalni korist i obilnost, jer
njego se nolaži: Vam, tobore jo sti ka-
točel, da svakojaki to i nekršteni ljudi
zajdijlje trgovinu, anjanu i dobrostanje,
jer to ave do van vaša prava vjera do-
nolžati. Nego protivno, katolikom se proride:

* Sv. Matij IV.; 8—11.

** I. 9—10.

Kraj njih sjedila su dva mlada čovjeka,
ad kojih je bio dudu Dalmatinac i to iz
Sibonika, a drugi iz Milana. Grko-Talijan
bijalo takodjer nolžo njih.

Sibonian bio van je uzor naših iz-
dajaca. Slobam se, da mi jo njekom prilikom
kazao, da za njega neima ružnijega jezika,
nego li hrvatski. Upitao me, da li sam
i ja njegova milosrđa, na što mu ja za-
brusih tako, da mu nijo nikad kasnije polo-
ne um prednajem činiti silinjih primjetbah.

To krasno društvo emisjalo se i šalllo
toll razuzdeno, da se čovjeku grustilo slu-
šati onaj bezstidni smjeh i blato ţalo.

Odvratili se poziraju od to svojto podjoh
do našeg Jovana, koji je u taj par četao
po palub.

Dok smo se mi razgovarali, nadodje
dječak nosio mi jelo. Oprostil se s Jo-
vanom, to podjoh u kabini praćen dječakom.
Sestra bila veđ ustala. Naugrodila se na
mone, što sam toli dugi izostao.

— Kako ti jo ū upitah ju dim bje
dječak, otkaš.

— Isto kao i prije, odvratili ona, a
na njomu bledom licu mogao sam opaziti,
da je istinu govorila.

Akoperem sam dobro znao, da mi je
sestra jedva pred njekoliko dana ustala
s kroveta, to da joj se svaki čas moglo
nomila štogod dogoditi, to mi ipak nijo
nikad palo na um, da bi ona mogla na
putu opst oboljeti.

U Gorio upozorise me, da kad bi
sestrati sluđajno poziljio, nek joj dadem masla.
Po podne silo sva na goro.)

